

POSTI- JA LENNÄTINHALLITUKSEN KIERTOKIRJEKOKOELMA

1944

N:o 102—103

N:o 102.

Kiertokirje

virkalomista valtion virastoissa ja laitoksissa vuonna 1944.

Virkalomista valtion virastoissa ja laitoksissa vuonna 1944 huhtikuun 27 päivänä 1944 annetussa asetuksessa on säädetty:

Valtion virastoissa ja laitoksissa palvelevat viran ja toimen haltijat saavat vuoden 1944 aikana yksi- tai useampijaksoisena virkalomana puolet siitä ajasta, mikä asianomaisia virastoja tai laitoksia koskevissa asetuksissa tai valtioneuvoston päätöksissä on säädetty, ja mikäli mahdollista vähintään yhden viikon.

Jos sodan aiheuttamat olosuhteet jollakin paikkakunnalla tekevät työskentelyn erikoisen rasittavaksi, voi valtioneuvosto myöntää siellä toimiville viran ja toimen haltijoille virkaloman lyhentämättömänä, ei kuitenkaan jos virkaloma lyhennettynä on kuutta viikkoa pitempi.

Viran tai toimen haltijalle, joka sitoutuu kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön määräämin tavoin ottamaan osaa maatalous- tai metsätöihin, tulee sen viranomaisen, joka vahvistaa virkalomajärjestyksen, myöntää loppuosa virkalomasta, mikäli se viraston tai laitoksen toiminnalle erikoista haittaa tuottamatta voidaan järjestää.

Poikkeuksellisten olojen niin vaatiessa voi asianomainen ministeriö loma-aikojaa kuitenkin supistaa tai ne kokonaan kieltää.

Edellämainitun asetuksen johdosta kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön valtion viran ja toimen haltijain virkaloman aikana 1944 maatalous- tai metsätöihin osallistumisesta annetuissa ohjeissa määrännyt:

1) että asianomaisten virastojen tulee mahdollisuuksien mukaan järjestää viraston työt sillä tavalla, että viran tai toimen haltijat saavat tilaisuuden niin lukuisasti kuin suinkin ilmoittautua maatalous- tai metsätöihin lomansa loppuosan ajaksi,

2) että viraston tulee työvoimaviranomaisille tietojen antamiseksi siitä, kuinka suuri määrä viran ja toimen haltijoita on maatalous- tai metsätöihin ensi kesänä käytettävissä, täyttää erityiset lomakkeet, joihin merkitään maatalous- tai metsätöihin sitoutuvien viran tai toimen haltijoiden nimet, ammatti, syntymäaika ja kotiosoite sekä loman luovutuksen ajankohta. Maatalouteen luovutettava ajankohta olisi järjestettävä heinäkuun 1 päivän ja lokakuun 1 päivän väliseksi ajaksi ja mieluummin vasta tämän ajanjakson loppupuoliskolla, jolloin sadonkorjuutyöt ovat kiireimmillään. Metsätyöt, joiksi luetaan myöskin polttoturvettyöt, on suoritettava ennen ensi lokakuun 1 päivää.

Lomakkeessa oleva sarake „haluaako työnantaja varata omaan käyttöönsä” jää tyhjäksi, koska mainitussa lomakkeessa ei tarvitse ilmetä kuin niiden henkilöiden nimet, jotka sitoutuvat asianomaisen viranomaisen suostumuksella lähtemään loppulomansa ajaksi maatalous- tai metsätöihin.

Lomanluovuttajat saavat itse valita työpaikan, joka merkitään lomakkeeseen sitä varten varattuun sarakkeeseen. Valtio ei kuitenkaan maksa niiden matkoja, jotka lähtevät itse valitsemiinsa työpaikkoihin. Työvoimaviranomaisen hyväksymään työpaikkaan lähtijä tekee siitä merkinnän lo-

makkeeseen ja hän tulee saamaan valtion puolesta vapaat matkat.

Lomakkeen sarakkeet „mahdollinen työeste” ja „työkelpoisuusluokka” ovat vuosilomalain alaisia työntekijöitä varten, joten valtion viran ja toimen haltijain lomakkeissa ne saavat jäädä tyhjiksi.

Lomansaajien tulee täyttää erityinen 2-osainen lomanluovutuksen tarkistuskortti. Kortti N:o 1, jonka täyttävät kaikki lomanluovuttajat, jää aluksi viran tai toimen haltijalle, jonka tulee hankkia siihen työsuorituksen jälkeen loma-ajan työnantajan sekä työkunnan työvoimapäällikön, viljelyspäällikön tai naisvalvojan hyväksymismerkintä. Mainitun kortin palauttaa lomansaaja lomalta palattuaan oleskelukuntansa työvoimapäällikölle joko itse tai voidaan kortit, jos viraston tai laitoksen päällikkö niin haluaa, toimittaa työvoimapäällikölle kerran kuukaudessa koko työpaikan puolesta kerättyinä. Kortin N:o 2 täyttävät vain ne, jotka lähtevät osaloman ajaksi itse valitsemiinsa työpaikoihin, ja tulee viraston tai laitoksen toimittaa ne asianmukaisesti täytettyinä samanaikaisesti luetelon kanssa viraston sijoituskunnan työvoimapäällikölle, joka lähettää ne loma-ajan työkunnan työvoimapäällikölle työpaikan ja työsuorituksen tarkistamista varten. Ne lomanluovuttajat, jotka tarjoutuvat lähemmään työvoimapäällikön osoittamalle tilalle, hakevat korttiinsa (N:o 1) työpaikan osoitteen työvoimapäällikön toimistosta aikaisintaan viikkoa ennen loman alkamista,

3) että lomakkeet on palautettava viraston tai laitoksen toimesta 2:na kappaleena toukokuun 31 päivään mennessä sen kunnan työvoimapäällikölle, jossa virasto tai laitos sijaitsee ilmoitusta tehtäessä.

Edelläolevan johdosta on posti- ja lennätinhallitus tänään tapahtuneessa esittelyssä määrännyt seuraavaa:

1. Virkalomaa ovat posti- ja lennätinlaitoksen sekä vakinaiset että ylimääräiset viran ja toimen haltijat oikeutettuja jäljempänä 5 ja 6 kohdissa mainituin poikkeuksin saamaan edelläkerrotun asetuksen 1 momentissa säädetyn ajan, kuitenkin niin, että niille, jotka ovat oikeutettuja saamaan yhden viikon loman, on annettava loma ko-

konaan ja niille, jotka ovat oikeutettuja saamaan kolmen viikon loman, yksitoista päivää.

2. Virkalomat saadaan aloittaa viipymättä ja ulottaa kestämiään kuluvan vuoden joulukuun 1 päivään saakka.

3. Edellytyksenä virkaloman saamiselle on, että töiden säännöllinen kulku ei häiriinny ja että sijaisiksi, mikäli heitä tarvitaan, saadaan riittävän ammattitaidon omaavia henkilöitä.

4. Virkalomaa nauttiva on velvollinen kutsun saatuaan viipymättä palaamaan virantoimitukseen ja asemapaikaltaan poistuessaan siltä varalta asianomaiselle esmiehelle ilmoittamaan lomaosoitteensa ja mahdollisen puhelinnumeron.

5. Postitarkastajan on piirikonttorinsa henkilökunnan kohdalta, postivaunupiirin postitarkastajan piirinsä henkilökunnan kohdalta, lennätin- ja puhelinpiirikonttorin hoitajan alaisensa henkilökunnan kohdalta sekä ylitoimipaikan hoitajan toimipaikan ja alaistensa toimipaikkojen henkilökunnan kohdalta huolehdittava siitä, että edelliselostetuissa kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön määräyksissä mainitut ilmoittautumislomakkeet niistä vakinaisista ja ylimääräisistä viran ja toimen haltijoista, jotka ovat antaneet sitoumuksen osallistumisesta maatalous- ja metsätöihin ja joille voidaan laitoksen säännömukaiselle toiminnalle haittaa tuottamatta myöntää loppuosa virkalomasta sanottuihin töihin osaaottamista varten, asianmukaisesti täytetään kolmin kappalein, joista kaksi on toimitettava asianomaisen kunnan työvoimapäällikölle tämän toukokuun 31 päivään mennessä ja kolmas kappale jää toimipaikkaan, sekä lisäksi hankittava alaisleen maatalous- ja metsätöihin lähtevälle henkilökunnalle työvoimaviranomaisten tarkistuskortit.

Ilmoittautumislomakkeita ja tarkistuskortteja on saatavissa paikallisilta työvoimaviranomaisilta.

6. Siinä tapauksessa että jollakin paikkakunnalla sodan aiheuttamat olosuhteet ovat tehneet työskentelyn erikoisen rasittavaksi, tulee asianomaisten esimiesten posti- ja lennätinhallitukselle lähettää perusteltu esityksensä edelläkerrotun asetuksen 2 momentissa tarkoitettua lyhentämättömän virkaloman myöntämiseksi toimipaikan viran tai toimen haltijoille.

7. Näitä määräyksiä on noudatettava myös posti- ja puhelinasemien hoitajien, harjoittelijain, joilla ei ole omaa palkkiota mutta jotka viransijaisena hoitavat posti- ja lennätinlaitoksen virkaa tai tointa, jota ei ole sivutoimeksi katsottava, sekä tilapäisten apulaisten virkalomiin nähden, kuitenkin niin että ne heistä, jotka ovat oikeutettuja saamaan virkalomaa viisi työpäivää, saavat loman kokonaisuudessaan ja

ne, jotka ovat oikeutettuja saamaan lomaa yhdeksän työpäivää, saavat lomaa kuusi työpäivää, sekä että posti- ja puhelinasemien hoitajille voidaan virkalomaa myöntää ainoastaan posti- ja lennätinhallituksen vuoden 1942 kiertokirjeessä N:o 173 määrättyillä ehdoilla.

8. Työntekijäin vuosilomasta määrätään erikseen.

N:o 103.

Kiertokirje

työntekijäin vuosilomien järjestämisestä vuonna 1944.

Valtioneuvosto on taloudellisen elämän säännöstelemisestä poikkeuksellisissa oloissa 6 päivänä toukokuuta 1941 annetun lain nojalla sosiaaliministeriön esittelystä päättänyt:

1 §.

Työntekijälle, joka työntekijäin vuosilomalain mukaan vuonna 1944 on oikeutettu saamaan vuoden tai sitä pitemmän ajan jatkuneen työsuhteen perusteella vuosiloman, on jäljempänä mainituin poikkeuksin annettava puolet hänelle sanottuna vuonna lain tai sopimuksen mukaan tulevasta vuosilomasta. kuitenkin vähintään kuusi työpäivää.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulle työntekijälle on annettava myös jäljellä oleva osa hänen lomastaan siinä tapauksessa, että häntä voidaan käyttää maatalous- tai metsätyössä ja että hän tänä loma-aikana palkansa lisäksi maksettavaa kohtuullista korvausta vastaan työvoimapäällikön hyväksymällä tavalla osallistuu sanottuun työhön tai hänet työvelvollisena siihen määrätään. Työnantaja voi kuitenkin saatuaan siihen työvoimapäällikön suostumuksen olla antamatta tässä momentissa tarkoitettua osaa lomasta työntekijälle, joka työskentelee maanpuolustukselle tai väestön toimeentulolle tärkeässä tai maan talouselämän ylläpitämiseksi välttämättömässä työssä ja joka työvelvollisena ei ole saanut työmääräystä maatalous- tai metsätyöhön.

Ellei työntekijä osallistu 2 momentissa mainitulla tavalla maatalous- tai metsätyöhön, vaan on siinä tarkoitettun ajan varsinaisen työnantajansa työssä, on hänelle palkan lisäksi maksettava sellainen korvaus kuin vuosilomalain 8 §:ssä on säädetty.

2 §.

Jos työnantaja ei katso tarpeelliseksi pitää työntekijää työssä 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuna, lomasta jäljellä olevana aikana eikä häntä myöskään siinä mainitulla tavalla saada sijoitetuksi maatalous- tai metsätyöhön, voi työnantaja antaa hänelle tämänkin osan vuosilomaa vapaasti käytettäväksi.

Työvoimaviranomaisten on elokuun loppuun mennessä työnantajalle ilmoitettava, tullaanko työntekijä, jolla ei itsellään ole hyväksyttävää työpaikkaa varattuna, viranomaisten toimesta sijoittamaan maatalous- tai metsätyöhön.

3 §.

Vuonna 1944 voidaan seuraavia työntekijöitä pitää työssä heille kuuluvan vuosiloman aikana, nimittäin:

1) työntekijää, jonka työsuhte on jatkunut vuotta lyhyemmän ajan; sekä

2) sellaista johtohenkilöä, työnjohtajaa tai ammattityöntekijää, jonka jatkuva työssä olo on välttämätön yrityksen tai sen osaston toiminnan käynnissä pitämiseksi.

Tässä pykälässä tarkoitettulle työntekijälle on hänen vuosilomaansa vastaavalta ajalta palkan lisäksi suoritettava vuosilomalain 8 §:ssä mainittu korvaus.

Epävarmoissa tapauksissa ratkaisee valtion ammattientarkastaja, ketä on pidettävä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna työnjohtajana tai työntekijänä.

4 §.

Edellä 1 §:n 1 momentissa mainittu osa vuosilomasta on annettava toukokuun 2 päivän ja lokakuun 31 päivän välisenä aikana, ellei sitä lain mukaan voida antaa myöhemmin tai asianomaiset toisin sovi.

Tämä osa vuosilomasta on annettava yhdenjaksoisena. Kuitenkin voidaan se vuosilomalain 4 §:ssä tarkoitettulle työntekijälle hänen suostumuksellaan antaa useammassa erässä.

Loman ajasta on ilmoitus työntekijälle annettava vähintään viikkoa ennen sen alkamista.

5 §.

Ajan, jolloin 1 §:n 2 momentissa mainittu loma annetaan, määrää työnantaja, neuvoteltuaan työvoimaviranomaisten kanssa, heinäkuun 1 päivän ja lokakuun 31 päivän välisenä aikana, paitsi milloin työntekijä osallistuu metsätöihin tai polttoturpeen nostamiseen, jolloin loma on annettava toukokuun 2 päivän ja lokakuun 31 päivän välisenä aikana. Tarvittaessa kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö voi myöntää poikkeuksia mainituista aikarajoista. Loma voidaan antaa useammassakin erässä.

Tässä pykälässä tarkoitettun loman ajasta on työntekijälle ilmoitettava vähintään kolmea päivää ennen sen alkamista.

6 §.

Reserviin tai nostoväkeen kuuluvalla asevelvolliselle, jonka työsuhde palvelukseen kutsumisen johdosta on keskeytynyt ja joka ryhtyy kuukauden kuluessa palveluksesta vapauduttuaan, kuitenkin ennen syyskuun 1 päivää, jälleen työhön ja on työssä vuonna 1944 vähintään kuukauden, on annettava vuosiloma siihen kuuluvine etuineen, niinkuin edellä tässä päätöksessä on sanottu.

Jos 1 momentissa tarkoitettu työntekijä ryhtyy työhön syyskuun 1 päivänä tai sen jälkeen ja on työssä vuonna 1944 vähintään kuukauden, on hänelle sanotun vuoden loppuun mennessä annettava tämän päätöksen mukainen vuosiloma sen pituisen työsuhteen perusteella kuin hänen työsuhteensa oli hänen astuessaan palvelukseen tai tätä lomaa vastaavalta ajalta palkan lisäksi vuosilomalain 8 §:ssä tarkoitettu korvaus.

Vuosilomalain 2 §:n 3 momentissa tarkoitettussa työssä olevalle työntekijälle, joka vuonna 1944 on työssä vähintään kuukauden, on annettava 1 momentin mukaiset edut, jos hän on ryhtynyt työhön ennen joulukuun 1 päivää, sekä 2 momentin mukainen korvaus, jos hän on ryhtynyt työhön joulukuun 1 päivänä.

7 §.

Korvaus, josta mainitaan 1 §:n 3 momentissa sekä 3 ja 6 §:ssä, on työntekijälle suoritettava marraskuun 15 päivään mennessä, paitsi milloin vuosiloma lain mukaan voidaan antaa myöhemmin, jossa tapauksessa korvaus on suoritettava ennen kalenterivuoden loppua.

8 §.

Tätä päätöstä ei ole sovellettava työntekijään, joka on kuuttatoista vuotta nuorempi.

9 §.

Tämä päätös ei aiheuta muutosta työvelvollisuuslain soveltamiseen.

Edellä olevan valtioneuvoston päätöksen johdosta kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö on antanut seuraavat ohjeet vuosiloman alaisten työntekijäin vuosiloman järjestelystä v. 1944 sekä sitä koskevan ilmoittautumislomakkeen täyttämisestä:

Maan kireä työvoimatilanne vaatii edelleen kaikkien käytettävissä olevien työvoimareservien mahdollisimman tarkkaa ja tehokasta käyttöä kulloinkin kipeimmin työvoiman puutetta kärsivillä elintärkeillä työaloilla. Täten tulee osa palkannauttijain kesälomastakin jälleen käytettäväksi työvoimatilanteen helpottamiseen, ensisijassa maataloudessa, samoin myös metsä- ja polttoturvetöissä.

Valtioneuvoston huhtikuun 14 päivänä 1944 vuosilomien järjestämisestä antaman päätöksen mukaan tulee vuosilomalain alaiselle työntekijälle annettavaksi vuoden tai sitä pitemmän ajan jatkuneen työsuhteen perusteella valtioneuvoston päätöksessä mainituin poikkeuksin, puolet hänelle kuuluvasta vuosilomasta, kuitenkin vähintään 6 työpäivää. Hänelle on annettava, valtioneuvoston päätöksessä esitetyin poikkeuksin, myös jäljellä oleva osa lomastaan siinä tapauksessa, että hän tänä loma-aikanaan osallistuu kohtuullista korvausta vastaan työvoimaviranomaisten hyväksymällä tavalla maatalous-, metsä- tai polttoturvetyöhön taikka että hänet siihen työvelvollisena määrätään. Loma-ajan palkka on työntekijälle maksettava vähentämättömänä huolimatta siitä, että hän loma-aikana tekemästään työstä saa palkkaa muualta tai varsinaisesta työstään. Jollei häntä tarvita varsinaisen työnantajansa työssä eikä häntä voida sijoittaa maatalous-, metsä- tai polttoturvetyöhön, voidaan hänelle tässä tapauksessa antaa myöskin tämä osa lomastaan vapaasti käytettäväksi.

Työnantajalle lähetetään osaloman luovutusta varten lomakkeita täytettäväksi kolmena kappaleena. Lomakkeisiin merkitään, paitsi asianomaisten työntekijäin nimeä, syntymäaikaa, ammattia ja kotiosoitetta sekä heidän työvoiman ilmoittautumiskirjaansa merkittävä työ- eli palveluskelpoisuusluokkaa, työnantajan kullekin työntekijälle varaama osaloman ajankohta. Mikäli työvoimapäällikkö ehdottaa toista ajankohtaa, sopii hän siitä työnantajan kanssa ottaen huomioon k. o. yrityksen tai laitoksen häiriintymättömän kulun. Maataloustyöhön luovutettava lomaosuus on työnantajien pyrittävä järjestämään niin, että pienin osa lomista lankeaa heinäkuun osalle ja suurin osa loppukesään, elonkorjuun sekä perunan ja juurikasvien nosto aikaan, jolloin maatalouden apu-työvoiman tarve on suurin. Lisäksi on pyrittävä järjestämään lomanluovutus aika siten, että mahdollisimman moni henkilö saisi suorittaa vielä lisäksi tulevan työsuutensa välittömästi osalomasuorituksen jälkeen, sillä osaloman aikana suoritettu työ ei yksin riitä tvdyttämään maatalouden apu-työvoiman tarvetta sadonkorjuun aikana. Ellei osalomien luovutusta voida näkösaltaan järjestää vasta elo-, syys-, lokakuussa, tulee työvoiman

irroittaminen työvelvollisuuslain mukaan vastaavasti suuremmaksi. Työnantajia, joiden tarkoituksena on keskeyttää työt kokonaan kesälomien ajaksi, kehoitetaan ennakolta sopimaan asiasta asianomaisten työvoimapäällikön kanssa. Edelleen työnantaja merkitsee luetteloon, haluaako hän varata asianomaisten omaan työhönsä osaloman ajaksi. Työvoimapäällikkö voi antaa tähän suostumuksen vain sellaisille yrityksille tai laitoksille, jotka ovat maanpuolustukselle tai väestön toimeentulolle tärkeitä taikka maan talouselämän ylläpitämiselle välttämättömiä. Ellei työvoimaviranomainen hyväksy tätä varausta, ilmoittaa hän siitä työnantajalle.

Mikäli työntekijä ei ole vakinaisen työnantajansa varaama, merkitsee hän lomakkeeseen, haluaako hän maatalous-, metsä- tai polttoturvetöihin lomansa ajaksi sekä mikäli hän toivoo tiettyyn työpaikkaan, ilmoittaa tilan tai muun työpaikan tarkan osoitteen. Samoin voi työntekijä lomakkeessa mainita mahdollisen työesteensä. Mikäli hän sitoutuu lähtemään työvoimaviranomaisen osoittamalle, työvoiman puutetta kärsivälle tilalle, merkitsee hän asianomaiseen sarakkeeseen sanan „on”. Näille henkilöille maksetaan valtion puolesta matkat. Ne taas, jotka lähtevät itse valitsemaansa työpaikkaan, joutuvat itse maksamaan matkansa. Ne työntekijät, jotka eivät ole ilmoittaneet itse varaamaansa työpaikkaa eivätkä myöskään ole sitoutuneet työvoimaviranomaisten osoittamaan työpaikkaan, voidaan lähettää töihin työvelvollisuuslain nojalla.

Tätä osaloman ilmoittautumislomaketta työvoimaviranomaiset tulevat käyttämään paitsi osaloman luovutuksessa myös työvelvollisen työvoiman irroittamisessa sadonkorjuun kiireisimpänä aikana. Siksi työnantajien on merkittävä tähän luetteloon myöskin ne työvelvollisuuslain alaiset työntekijät, joita osaloman luovutus ei koske, eli siis 15 vuotiaat ja ne, joiden kesäloma on korkeintaan 6 työpäivää.

Työntekijät on kirjoitettava luetteloon kahdessa ryhmässä: ensin 45 vuotta täyttäneet ja sen jälkeen 15—44 vuotiaat. Miehiä ja naisia ei sen sijaan eroteta eri ryhmiin.

Lisäksi on 15—44 vuotiaat, joita lomanluovutuksen lisäksi pääasiassa tullaan ir-

roittamaan, merkittävä luetteloon siten, että työnantaja samalla huomioi työntekijänsä tärkeysjärjestyksen yrityksessään. Tarvittaessa tämä voidaan tehdä osastoittain. Työvoimaviranomaiset tulevat sitten harkintansa mukaan tämän luettelon *loppupäästä* lukien irrottamaan tilanteen vaatiman määrän työvoiman sadonkorjuuseen. Tämän vuoksi työnantajan tulee tärkeysjärjestyksen puitteissa huomioida myös, että tämä työnantajan kannalta helpoimmin irroitettava työvoima on sopivaa maataloustöihin lähetettäväksi. Tämän seikan huomioimista varten merkitään luetteloon myös työvoiman ilmoittautumiskirjassa oleva työntekijän työ- eli palveluskelpoisuusluokkaa (Pkl) sekä omaan sarakkeeseensa mahdollinen työeste. Työvoimaviranomaiset suorittavat sitten työvoiman irrottamisen siinä laajuudessa, miten tärkeätä työtä mikin yritys tai laitos tekee.

Työnantajilla on oikeus valtioneuvoston päätöksen mukaan antaa täysi loma 16 vuotta nuoremmille työntekijöille. Työvoimaviranomaiset tulevat työvelvollisuuslain perusteella määräämään lomanluovutusajaksi maatalous-, metsä- tai polttoturvetömaille vain 16—54 vuotiaita, joten 55 vuotiaat ja sitä vanhemmat, jotka eivät vapaaehtoisesti osallistu mainittuun lomanluovutukseen, saavat jäädä työnantajansa palvelukseen tai, ellei työnantaja heitä tarvitse, saavat he pitää vapaasti koko lomansa. Mikäli työnantaja katsoo voivansa näin luopua osaloman aikana niistä työntekijöistä, joilla äiteinä on vakinaisesti omassa hoidossaan alle 12 vuotiaita lapsia, samoin niistä, jotka yli 65 vuotiaina tai sairaina ovat erityisesti loman tarpeessa, on syytä antaa ensisijaisesti näille loma lyhentämättömänä. Tällaisille henkilöille eivät työvoimaviranomaiset tule antamaan työmääräyksiä maatalous-, metsä- tai polttoturvetöihin osaloman aikana.

Kun työnantajain palveluksessa on myös sellaisia henkilöitä, joita lomanluovutus ei koske (alle 16 vuotiaat ja ne, joiden vuosiloma on korkeintaan 6 työpäivää), mutta joita irroitus koskee, merkitsee työnantaja nekin, ei kuitenkaan 15 vuotta nuorempia, luetteloon tärkeysjärjestyksessä ja merkitsee luetteloon „osaloman ajankohta”-sarakkeeseen vaakasuoran viivan (—) merkiksi siitä, ettei lomanluovutus koske heitä.

Lomansaaajan on maatalous-, metsä- tai polttoturvetöihin lähtiessään, myöskin kysymyksen ollen itse valitsemastaan työpaikasta, otettava työnantajalta mukaansa 2-osainen lomanluovutuksen tarkistuskortti, jonka lomansaaaja itse täyttää. Kortti n:o 1 jää aluksi työntekijälle, jonka tulee hankkia siihen työnsuorituksen jälkeen lomajan työnantajan sekä asianomaisen maalaiskunnan työvoimapäällikön, viljelyspäällikön tai naisvalvojan merkintä. Mainitun kortin palauttaa lomansaaaja lomalta palattuaan asuinkuntansa työvoimapäällikölle, joko itse tai voidaan kortit, jos työnantaja niin haluaa, toimittaa työvoimapäällikölle kerran kuukaudessa koko työpaikan puolesta työnantajan toimesta kerättynä. Kortin n:o 2, jonka täyttävät kaikki ne työntekijät, jotka lähtevät itse valitsemiinsa työpaikkoihin, toimittaa työnantaja asianmukaisesti täytettynä samanaikaisesti luettelon kanssa työvoimapäällikölle, joka lähettää ne a. o. maalaiskunnan työvoimapäällikölle. Ne työntekijät, jotka tarjoutuvat lähtemään työvoimapäällikön osoittamalle tilalle, hakevat korttiinsa (n:o 1) työpaikkansa osoitteen aikaisintaan viikkoa ennen loman alkamista. Työvoimatoimistot pidetään tätä varten avoinna myöskin iltaisin.

Ellei asianomainen ole loma-aikanaan todistetusti ottanut osaa maatalous-, metsä- tai polttoturvetvöhön työvoimaviranomaisen hyväksymällä tavalla, voidaan hänet mikäli hänet voidaan työaikastaan irroittaa määrätä lomalta palattuaan työmääräyksellä tvöhön. Tällöin työntekijä on oikeutettu ainoastaan työvelvollisuuslaissa edellytettävyn korvaukseen hänen suoritettavakseen määrätystä tvöstä.

Luovutettavan lomaosunnan työaikaa ei saa käyttää kansanhakkuihin, ellei työvoimaviranomainen ole antanut siihen kysymyksen ollessa työnantajan tekemistä ryhmähakkunonimuksista suostumustaan.

Työnantajan on palautettava lomakkeet kahtena kappaleena toukokuun 31 päivään mennessä a. o. kunnan työvoimapäällikölle. Kolmannen kappaleen työnantaja säilyttää itsellään.

Tämän johdosta posti- ja lennätinhallitus on tänään tapahtuneessa esittelyssä määrännyt seuraavaa:

1. Edelläolevia vuosilomasta annettuja määräyksiä on noudatettava posti- ja lennätinlaitoksen palveluksessa oleviin

autonkuljettajiin, mikäli he eivät ole vakinaisia tai ylimääräisiä toimenhaltijoita, autopostiljooneihin, mikäli he eivät ole ylimääräisiä postiljooneja,

varasto- ja autovarikon työmiehiin ja autonasentajiin,

muihin työmiehiin,

talonmiehiin ja siivoojiin,

maalaiskirjeenkantajiin, mikäli he itse suorittavat kannon,

postinkuljettajiin, mikäli he itse kuljettavat postia, sekä

rahastajiin ja sähkösanoman kantajiin, mikäli he eivät ole vahtimestareita.

2. Postitarkastajan on piirikonttorinsa asianomaisen henkilökunnan kohdalta, lennätin- ja puhelinpiirikonttorin hoitajan alaisensa henkilökunnan kohdalta sekä yli-toimipaikan hoitajan toimipaikan ja alaisensa toimipaikkojen henkilökunnan kohdalta huolehdittava siitä, että kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön edellä jäljennetyissä ohjeissa mainitut ilmoittautumislomakkeet asianmukaisesti täytetään kolmin kappalein, joista yksi jää loman myöntäjälle ja kaksi on toimitettava kunnan työvoimapäällikölle tämän toukokuun 31 päivään mennessä, sekä lisäksi hankittava alaiselleen maatalous-, metsä- tai polttoturvetöihin lähtevälle henkilökunnalle työvoimaviranomaisten tarkistuskortit.

Ilmoittautumislomakkeita ja tarkistuskortteja on saatavissa asianomaisilta työvoimaviranomaisilta.

3. Sellaista työnjohtajaa ja ammatti-työntekijää, jonka jatkuva työssäolo on

Helsingissä, toukokuun 17 päivänä 1944.

välttämätön työn käynnissä pitämiseksi, voidaan pitää työssä vuosiloman aikana.

4. Ne autonkuljettajat, autoasentajat ja autopostiljoonit, joita tässä kiertokirjeessä annetut määräykset koskevat, ovat siinä tapauksessa, että he, huomioon ottaen heille kiertokirjeessä N:o 88 vuodelta 1939 taa-tut kesälomat, tulevat saamaan lyhemmän loman kuin heille työntekijäin vuosilomala-in säännösten mukaan olisi tuleva, oikeutettuja saamaan korvausta siltä ajalta, mikä heiltä jää saamatta siitä lomasta, mikä heille työntekijäin vuosilomalain mukaan kuuluisi.

5. Pitämättä jääneestä loma-ajasta työntekijöille suoritettavien korvauksien määrästä on tehtävä posti- ja lennätinhallitukselle esitys. Esityksessä on erikseen ilmoitettava, kuinka pitkään vuosilomaan työntekijä olisi kuluvana vuonna ollut oikeutettu sekä korvauksen suuruus, joka niihin maalaiskirjeenkantajiin ja postinkuljettajiin nähden, joiden palkkaan sisältyy korvaus heidän maalaiskirjeenkannossa ja postinkuljetuksessa käyttämästään hevosesta tai muusta kuljetusvälineestä, on määrätävä noudattamalla niitä perusteita, jotka posti- ja lennätinhallituksen kiertokirjeessä N:o 44/1941 on määrätty noudatettaviksi sitä palkkaa määrättäessä, josta palkanpidätys kansaneläkelain mukaan on tehtävä.

6. Vuosilomaa tai korvausta eivät ole oikeutettuja saamaan ne posti- ja lennätinlaitoksen palveluksessa olevat työntekijät, jotka on määrätty palvelemaan posti- ja lennätinlaitoksen henkilökunnasta muodostetuissa sotilasjohdon alaisissa muodostelmissa.

Pääjohtaja S. J. Ahola.

Johtaja Matti Aspio.